

De Nonduif

Ras van het showjaar 2018-2019

De Nonduif is een van de meest markante sierduivenrassen, de opvallende tekening, kop en de rijke en brede kap vallen ook direct op. Het is jammer dat er nog maar zo weinig fokkers zijn. In de glorie tijd -in de jaren 80-90, waren 150 stuks op een clubshow bij Avicultura niets bijzonders.

Tekst: John Hartman

Foto's: Peter van Offeren, Henk van den Berg, Bas Oskam

Het bestuur in 2006 met in het midden de veel te vroeg overleden Harrie Tromp.

De club was zelfs bij machte een eigen clubshow te organiseren

Die clubshows waren druk bezocht en voorzien van vele dieren. Ik kan mij nog goed herinneren dat de Nonduif een van de eerste drie rassen was waarvoor ik aan het begin van mijn keurmeestersloopbaan geslaagd ben. In die tijd had de speciaalclub ruim 50 leden, nooit overdreven veel, maar met een harde kern. Destijds bestond het bestuur uit Cees Schoonenberg (voorzitter), Nico Akkerman (secretaris) en Reijer Westerveld (penningmeester). De andere twee bestuursleden kan ik me eerlijk gezegd niet meer herinneren. Bekende namen waren Eegdeman uit Gouda, Van Gorkom uit (dacht ik) Zeist of in ieder geval uit die buurt, Van Engelen en vader en zoon De Vries uit Zwolle.

Historie

Bekende keurmeesters waren toen Siem de Rode en Joop Klein Sprokkelhorst. Maar er waren twee fokkers die met geweldige duiven de toon zetten binnen de club en het clubkampioenschap was vaak stuivertje wisselen tussen die twee. De ene was Bert Oskam die later vele jaren de ijverige secretaris was van de club. De dieren van Bert blonken uit door enorme schedelbreedte, rijke kappen en ruimschoots voldoende volume. Ik kan mij nog herinneren dat er op de clubshows bij Avicultura in Den Haag altijd een loterij was, het kooinumnummer was het lotnummer en de winnaar mocht vrij één dier kiezen uit de door Bert ingezonden dieren, hij was een clubman pur sang en vele dieren van hem zijn over de hele aardbol verspreid geworden.

De andere was Rinus Bouwmeester uit Zwolle en Rinus was een perfectionist op en top. Als hij dieren inzond nam hij

altijd een week vrij om te toiletteren en ik heb eerlijk gezegd nooit iemand gekend die dat beter kon dan hij. Een collectie Nonnen van hem was een lust om naar te kijken, geen veertje zat er verkeerd en zijn dieren blonken vooral uit in type, stand, perfecte rugafdekking, kleur en tekening, kortom blikvangers. In die tijd hadden Oskam en Bouwmeesters duidelijk de beste Nonduiven wereldwijd. Helaas moeten we constateren dat wij momenteel kwalitatief wat hebben moeten inleveren, maar ik ga er vanuit dat we te maken hebben met een golfbeweging. Immers Bas Oskam (jawel, de zoon van...) heeft nog het basismateriaal van zijn vader op het hok, terwijl Jaap Mulder bijvoorbeeld veel duiven heeft die steeds meer op de types van wijlen Bouwmeester beginnen te lijken. De afgelopen clubshow was opeens een dubbelslag voor Wijnand van Rooijen uit het uiterste zuiden van Limburg. Ook Henk van den Berg heeft echt wel mooie duiven, dus heb ik er alle vertrouwen dat het met onze Nonduif wel weer goed gaat komen. Ik heb zomaar wat namen genoemd en zal er ongetwijfeld wat vergeten zijn. Excuses daarvoor.

De Nonduif op het hok

Wellicht een oorzaak van het gebrek aan interesse voor het ras is het gegeven dat lang niet alle Nonduiven goede broeders en ouders zijn. Hoewel de snavel en bouw een goed ouderschap absoluut niet in de

Zwart doffer oud van H. v.d Berg, 94 punten afgelopen Avicultura.

**FOUTEN
ZIJN
ER LEGIO**

weg staan valt het lang niet altijd mee om er jongen van te krijgen. Ik weet nog goed toen ik de laatste Nonduiven bij Rinus Bouwmeester heb opgehaald, hij moest vanwege ademhalingsproblemen helaas veel te vroeg stoppen met de fokkerij. Hij zei: "Mijn dieren broeden niet en ze voeren de jongen niet." Eigenwijs als ik ben, toch geprobeerd, ik had naast de Nonnen wat postduiven en ik verwisselde regelmatig de jongen van de postduiven als die een dag of vier oud waren met de jonge Nonduiven en jawel hoor, het oerinstinct overwon, zelfs de oude dieren van Bouwmeester werden weer betrouwbare voedsters. Van bijvoorbeeld Wijnand van Rooijen weet ik dat zijn stam duiven voortreffelijke ouders herbergt. Als we er met zijn allen de schouders onder zetten moet dit ook bij andere fokkers lukken, je krijgt meer jongen, dus meer keus en daarmee gaat het niveau vanzelf weer omhoog.

De Nonduiw wereldwijd

Doordat met name de Duitse fokkers heel veel duiven van Bert Oskam en Rinus Bouwmeester naar 'die Heimat' hebben gehaald kan het maar zo zijn dat daar momenteel topklasse Nonduiven voorhanden zijn. Als ik zelf nog Nonduiven zou hebben zou ik daar toch eens een kijkje gaan nemen, want ere wie ere toekomt, Duitsers zijn uitstekende duivenfokkers. Engeland noemt zichzelf nog steeds het land van perfectie, maar ik ben zo vrij daar toch wel wat kanttekeningen bij te plaatsen. Weliswaar zijn de koppen en kappen enorm breed, maar het is een gegeven dat deze dieren erg lang zijn met brede en losse staarten en een erg losse nekvulling. Met name Bert Oskam kocht er wel eens eentje, maar wist er nooit iets zinnigs uit te fokken. De duiven in Australië ken ik alleen maar van plaatjes aangezien ik er nooit ben geweest en die lijken erg veel op de Engelse types. In de USA wordt een erg extreme standaard, vervaardigd door Dianne Jacky, gehanteerd. Ultra kort, breed met koppen en kappen die ver boven de realiteit uit gaan. Wat ik er 'life' van heb gezien maakt op mij niet veel indruk, ook hier erg veel Angelsaksische types, lang en flodderig.

Kleurrijes bij de Nonduiven

Meest populair en attractief zijn de zwarte Nonduiven, zeer zeker als ze lakzwart zijn, dit contrasteert sterk met het overigens witte lichaam. Kwalitatief gelijkwaardig zijn de sterk verwante dunkleuren aangezien deze zich perfect laten kruisen met zwart. Grote vraag is echter of we te maken hebben met een dunkleur of een bruine. Direct na de rui is dat verschil niet waar te nemen, aan het einde van het broedseizoen echter wel, de ene verschiet in de zon van kleur, terwijl de andere op kleur blijft.

In één adem kunnen rood en geel worden genoemd, hierbij zijn de koppen en kappen veel minder extreem dan bij zwart. Er wordt dan ook veel gekruist met o.m. dunkleuren en zwarten. Groot probleem blijft dan weer de donkere snavelkleur waar deze blank wordt verlangd. Mijns inziens kun je met het inkruisen van een krachtige Engelse Langvoorhoofdtuimelaar een veel beter resultaat verkrijgen, maar dat vraagt wat meer geduld.

Verder zijn er nog de blauwen en (zeldzaam!) blauwzilver. Hierbij kan natuurlijk wel heel goed zwart worden ingekruist. De F1 levert blauwkrassen op, maar die onder elkaar gepaard levert in de F2 al weer 25% echte blauwen op. Tot slot zijn er nog de aszilveren, deze worden weinig gefokt, maar zijn ook via zwart 'op te krikken.'

Maar waar draait het in hoofdzaak om?

Kort samengevat: Kort, breed, afhellende stand, smalle staart en een goed afgedekte rug en een middelgroot lichaam. Klinkt allemaal heel erg eenvoudig, maar de tegenstelling tussen een grote kapstructuur en dat korte type zorgt voor een spanningsveld. Waar het meestal fout gaat is het langer worden van de staart, het breder worden van die staart en een rug die niet mooi is afgedekt. Met name in rood en geel wil nog wel eens een horizontale stand voorkomen, het gevolg van vroegere kruisingen met de Oud-Hollandse Kapucijn. Ook wat kleinere en smallere types komen regelmatig voor, met name bij de duivinnen.

Blauwe oude doffer, 96 punten van P. van Offeren Avicultura 2018.

Zwarte jonge doffer, 94 punten, eigenaar J. Mulder op Avicultura 2018.

Houd er overigens wel rekening mee dat een Nonduif vaak pas met een jaar of 2,3 op zijn mooist is. Dus: type en stand zijn veel bepalend bij de Non.

De bevedering!

Er wordt lang niet altijd evenveel op gelet, maar ook de Nonduif is het mooist als er een strak en goed omsluitend verenpak omheen zit. Rinus Bouwmeester was daarin een echte meester. Vaak genoeg hangen de slagpennen er los bij en dat doet beslist afbreuk. Ook de nekvulling is vaak erg los. Liever wat minder nekvulling maar strak, dan een weelderige nekvulling die er volkomen los en voorzien van gapingen bij hangt. Een van de speerpunten van de Nonduif en haar club is het verbeteren van de rugafdekking. In 80% van de gevallen zien we slagpennen die naast de stuit hangen in plaats van er bovenop te rusten. De staart moet bestaan uit 12 brede staartpennen die dusdanig gesloten worden gedragen dat hij maximaal twee pennen breed lijkt. Fouten zijn er legio, brede staarten, te los gedragen staarten en hangpennen.

De kop en de kap met nekvulling

Een Nonduif moet een erg brede kop hebben met een enigszins steil voorhoofd en een snavel die er behoorlijk recht ingestoken staat. Met name bij oude zwarte en dunkleur doffers zien we vaak prachtige exemplaren in dat opzicht. Op deze kop moet zover mogelijk richting het hoogste punt van de schedel een zeer brede en compacte kap staan. Deze wordt in de nek ondersteund door een brede en compacte kolom veren, de pakking ofwel nekvulling. U kunt zich voorstellen dat de fouten in deze onderdelen legio zijn. Een te smalle of vlakke kop, een hangsnavel. Een te laag aangezette kap die dan ook nog vaak achterover hangt. Hoe hoger de kap is aangezet, des te minder veerlengte er nodig is om het zo gewenste effect te krijgen. Bijkomend voordeel is dat dan de staartveren korter zijn. Verder een te korte en/of te smalle kap en, heel vaak

voorkomend, een te losse nekvulling zodat je er doorheen kunt kijken. Vast en compact is het credo. Aan de kap mag, mits niet storend zichtbaar, met een schaartje voorzichtig wat worden bijgewerkt. Is dat te extreem dan zal de keurmeester daar terecht een opmerking op maken. Wat absoluut niet is toegestaan zijn rozetten in de nekvulling, dit maakt een dier ongeschikt voor show én fokkerij!

De tekening

Een Nonduif is hoofdzakelijk wit, gekleurd zijn de staart (7-12 staartpennen), de kop en een zover mogelijk op de borst doorlopende slab die breed moet uitlopen. Wat er dan weer op de loer ligt is dat de slab te ver doorloopt in de nek, waardoor de nekvulling optisch smaller lijkt. Wat veel vaker voorkomt is een te kleine slab, ofwel bip, een benaming die keurmeesters in het verleden nog wel eens gebruikten.

Tot slot: de oogkleur en de oograndjes

Een Nonduif moet een onberispelijk pareloog hebben en gelukkig gaat dat meestal wel goed, maar zelden zien wij rode adering en dat is dan meestal nog bij kleuren als rood en geel. De oograndjes smal en onzichtbaar. Met name oudere dieren in zwart willen als gevolg van de leeftijd wat blekere oogranden tonen. Wilt u nog meer weten over dit zo fraaie sierduivenras, neem dan gerust eens contact op met de ijverige secretaris Peter van Offeren, emailadres: herpien2@xs4all.nl ●

Deze dunkleur oude duivin was kampioen in 2016-2017, eigenaar B. Oskam.

Rode oude doffer, 95 punten van B. Oskam, Avicultura 2018.

Dunkleur oude duivin, 96 punten van J. Mulder, Avicultura 2018.